

ED-01

ผลของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์)

Effects of Flipped Classroom and Role-Playing Learning Management on Learning Achievements and Basic First Aid Skills of the Health Education Course for Grade 10 Students at Demonstration School of Khon Kaen University Secondary School (Suksasat)

กนกพร ปินะกาลัง¹, และวายุ กาญจนสรณ์²

Kanokporn Pinagalang¹, and Wayu Kanjanasorn²

¹ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์และการสอน (กลุ่มวิชาเฉพาะสุขศึกษาและพลศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อีเมล: Kanokpi@kku.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น จำนวน 6 แผน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดทักษะการปฐมพยาบาล และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแตกต่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยสถิติ Paired Samples T-Test ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำหลัก: การเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน การจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

Abstract

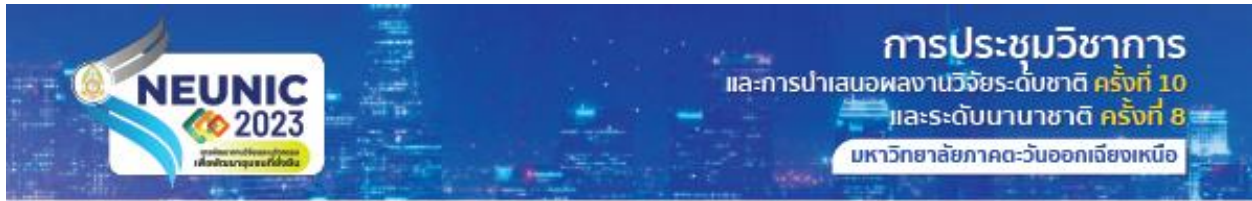
The purpose of this research was to study learning achievements, basic first aid skills and satisfaction of Grade 10 students after participating in the learning management of flipped classroom and role playing on the topic of basic first aid skills. The target group included were 33 students. Research tools included: 1) 6 learning management plans of the health education course on basic first aid skills using flipped classroom and role-playing learning management, 2) 30 multiple-choice learning achievement tests, 3) a first aid skill test and 4) satisfaction questionnaires. Data were analyzed through mean, standard deviation, and comparing the results of learning achievement and basic first aid skills data analysis with a Paired Samples T-Test. The research findings showed that 1) the students had learning achievements after learnings higher than before learning with a statistical significance level of .05, 2) the students had basic first aid skills after learnings higher than before learning with a statistical significance level of .05 and 3) the students were satisfaction with the learning management of flipped classroom and role playing learning management at the highest level.

Keywords: Flipped Classroom Learning, Role Playing Learning Management, Basic First Aid Skills

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์และการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ ที่มีผลมาจากเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการใช้ชีวิต การพัฒนาการศึกษาจึงมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตามไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคการสอน รวมไปถึงสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาจึงถือว่ามีบทบาทสำคัญในการพัฒนามนุษย์และประเทศชาติ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2551 ในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นส่งเสริมให้เยาวชนของชาติ มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีทักษะด้านเทคโนโลยี มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) และจากอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) เป็นโรงเรียนที่มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เกิดพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยม และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพควบคู่กับการออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับระดับความสามารถ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เน้นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ ตั้งแต่การวางแผน การฝึกปฏิบัติ การตรวจสอบและการประเมินผลอีกทั้งยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในด้านสุขภาพและการกีฬาได้อย่างยั่งยืนพร้อมทั้งมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เล่นกีฬาหรือออกกำลังกายนั้นอาจจะเกิดการบาดเจ็บได้ ซึ่งเกิดจากสาเหตุจากผู้เรียนเอง (Intrinsic Factors) และสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมภายนอก (Extrinsic Factors)) สาเหตุที่เกิดจากผู้เรียน

เอง เช่น สภาพที่ไม่เหมาะสมกับกีฬา ความไม่พร้อมของร่างกาย และจากสิ่งแวดล้อมภายนอก เช่น สภาพอากาศ และสภาพของอุปกรณ์ที่ใช้ เป็นต้น ผู้เล่นกีฬาและผู้ออกกำลังกายมักหลีกเลี่ยงการบาดเจ็บไม่ได้ ถึงแม้ว่าการบาดเจ็บจะไม่รุนแรงนักแต่ถ้าหากผู้เล่นกีฬาและผู้ออกกำลังกายรู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือขาดประสบการณ์อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้เล่นกีฬาและผู้ออกกำลังกาย ซึ่งจะทำให้เล่นกีฬาไม่ได้หรือเล่นกีฬาได้ไม่เต็มที่ ประสิทธิภาพพลดลง หรือทำให้เกิดการบาดเจ็บร้ายแรงอาจถึงขั้นเสียชีวิต ซึ่งการเข้าถึงการรักษาเบื้องต้นที่เร็วที่สุดก็คือการปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่จะช่วยให้อาการบาดเจ็บนั้นบรรเทาลงหรือลดความรุนแรงลง

การปฐมพยาบาลเบื้องต้นจึงเป็นทักษะที่สำคัญและควรรู้ อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปัจจุบันการประสบอุบัติเหตุในสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้โดยที่เราไม่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า ซึ่งอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต หลักการทั่วไปในการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน ผู้ประสบอุบัติเหตุในสถานการณ์ฉุกเฉินต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายประการ ซึ่งจะผันแปรตามสถานการณ์ของอุบัติเหตุนั้น โดยไม่จำเพาะเจาะจงว่าควรปฏิบัติเช่นไร โดยทั่วไปแล้วผู้ให้การช่วยเหลือจะต้องรู้จักวิธีการ ประเมินสถานการณ์ด้วยการตัดสินใจเข้าช่วยเหลือ และแก้ไขสถานการณ์ประสบอุบัติเหตุได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันทีทั้งที่และต่อเนื่อง เพราะมีผลกระทบต่อความอยู่รอดหรือเสียชีวิตของผู้ประสบภัยโดยตรง (วราพรธณ เพ็งแจ่ม, 2560) วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งที่ควรเรียนรู้และพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต้องเรียนรู้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นที่ถูกต้องตามแนวทางปฏิบัติ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรเรียนรู้ เมื่อพบเห็นเหตุการณ์กรณีฉุกเฉิน โดยสามารถประเมินผู้ป่วย ขอความช่วยเหลือจากบุคลากรทางการแพทย์ และปฏิบัติการปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ต่อเนื่องจนกว่าจะได้รับการช่วยเหลือจากบุคลากรทางการแพทย์ในการช่วยชีวิตขั้นสูงต่อไป โดยเนื้อหาวิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นั้น จะประกอบไปด้วยการช่วยฟื้นคืนชีพ (Cardiopulmonary resuscitation: CPR) การห้ามเลือด การช่วยฟื้นคืนชีพในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น อุบัติเหตุจากทางบก อุบัติเหตุจากการจมน้ำ และอุบัติเหตุจากไฟไหม้ อีกทั้งยังมีเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดและสามารถเกิดขึ้นได้บ่อยครั้งนั่นคือ สถานการณ์เป็นลม อุบัติเหตุจากการเล่นกีฬา ไม่ว่าจะเป็น ข้อเท้าพลิกข้อเท้าแพลง เป็นต้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวนักเรียน ซึ่งถ้านักเรียนนั้นรู้จักแนวทางหรือวิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นในเหตุการณ์ดังกล่าวจะสามารถช่วยบรรเทาอาการบาดเจ็บจากเหตุการณ์นั้น ๆ ได้

อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์โควิด 19 ทำให้ทุกโรงเรียนต้องมีมาตรการและการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านจึงถือว่าเป็นรูปแบบที่น่าสนใจและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ห้องเรียนกลับด้าน หรือ Flipped classroom เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ถูกพูดถึงมากในปัจจุบัน เพราะ Flipped Classroom เป็นเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ทันสมัย และให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ผ่านกิจกรรม โดยปรับเปลี่ยนแนวคิด ให้นักเรียนเรียนเนื้อหาที่บ้านด้วยตนเอง แล้วนำมาหรือประสบการณ์ที่ได้รับมาทำการเรียนรู้เพิ่มเติมที่โรงเรียนร่วมกับเพื่อน โดยครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำในประเด็นคำตอบที่เกิดขึ้น (วิจารณ์ พานิชย์, 2556) แต่สำหรับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสุขศึกษา เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นนั้น เป็นทักษะที่ต้องให้ผู้เรียนนั้นได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง รูปแบบห้องเรียนกลับด้านจึงส่งเสริมได้เพียงด้านทฤษฎี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำรูปแบบการสอนการแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) เข้ามาร่วมด้วย วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติเป็นการสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นมาที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงบทบาทสมมตินั้น ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้

ซึ่งการนำวิธีการสอนแบบแสดงบทบาทสมมติมานั้นจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ความรู้พื้นฐานในขั้นตอนการปฐมพยาบาลเบื้องต้นและสามารถปฏิบัติทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้ด้วยตนเองและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุดอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) มีผู้ที่ทำการศึกษาไว้มากมาย เช่น กรวรรณ สืบสม (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้อแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) ด้วยการบูรณาการการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีมัลติมีเดียผ่าน Google Classroom ผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าระหว่างเรียนและผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการจัดการเรียนรู้อแบบห้องเรียนกลับด้านในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุณี ชามาศย์ (2559) จันทวรรณ ปิยะวัฒน์ (2558) ชลยา เมาะราชิ (2556) ทิฆานนท์ ชุมแวงวาปี และลัดดา ศิลาน้อย (2557) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้อด้วยการใช้รูปแบบห้องเรียนกลับด้าน ผลการศึกษาพบว่าการจัดการเรียนรู้อโดยการใช้อรูปแบบห้องเรียนกลับด้านสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้อแบบแสดงบทบาทสมมติมีผู้ที่ทำการศึกษาไว้เช่นเดียวกัน เช่น ชลลดา เอี่ยมโสภณ (2552) พิชญ์ภวิศ ภูมิภณี และสมบุรณ์ พินธุรัช (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนแบบบทบาทสมมติ ผลการศึกษาพบว่ากระบวนการสอนแบบบทบาทสมมติมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ

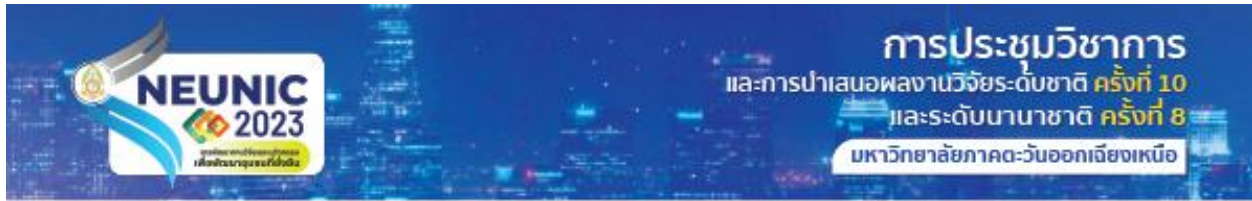
จากข้อมูลข้างต้นและจากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่ายังไม่ปรากฏเห็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้อดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสุขศึกษา เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้อแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้อแบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการสอน การเรียนรู้อแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้อแบบแสดงบทบาทสมมติ พร้อมทั้งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาให้มีความน่าสนใจ ก้าวทันเทคโนโลยี และพัฒนาการจัดการเรียนรู้อให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้อรูปแบบการจัดการเรียนรู้อแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้อแบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
2. เพื่อศึกษาผลของทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรียนโดยใช้อรูปแบบการจัดการเรียนรู้อแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้อแบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้อแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้อแบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing)

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ห้องเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 35 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบวัดทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
4. แบบสอบถามความพึงพอใจ

นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน คือผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอน ด้านเนื้อหา และด้านวัดผล เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ กับวัดอุปสรรค (Index of Item – Objective Congruence : IOC)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขอความอนุเคราะห์ด้านสถานที่ กลุ่มเป้าหมาย บุคลากร และแจ้งให้ผู้ปกครองได้ทราบ
2. ดำเนินการขอคำยินยอมจากผู้ปกครองในการนำนักเรียนเข้าสู่กระบวนการวิจัย
3. ดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบทดสอบ ก่อนการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นกับกลุ่มเป้าหมาย
4. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
5. ดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบทดสอบ เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น หลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing)
6. ดำเนินการวัดทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น โดยให้นักเรียนปฏิบัติทักษะ หลังการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing)
7. ดำเนินการวัดความพึงพอใจการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา โดยให้นักเรียนทำแบบวัดความพึงพอใจต่อแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ Paired Samples T-Test
2. วิเคราะห์คะแนนผลการทดสอบทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ Paired Samples T-Test
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) จำนวน 33 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยและอภิปรายผลตามลำดับประเด็น ดังต่อไปนี้

1. ผลคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ผลคะแนนทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น
3. ผลการศึกษาความพึงพอใจ
4. อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้และใช้แบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอีกทั้งเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทำการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Paired – Sample T-Test ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ค่าเฉลี่ยของความต่าง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต่าง	t	p-value
ก่อนเรียน	30	20.73	2.98	4.85	0.96	10.86	.000
หลังเรียน	30	25.58	2.02				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่าเมื่อนำผลมาทดสอบด้วย Paired – Sample T-Test พบว่าค่าเฉลี่ยของผลการเรียน เรื่อง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น โดยใช้การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2. ผลคะแนนทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้และใช้แบบทดสอบเพื่อวัดทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทำการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Paired – Sample T-Test ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทำการวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Paired – Sample T-Test

ทักษะ	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p-value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
การช่วยฟื้นคืนชีพ	7.64	1.98	9.76	1.89	12.688	.000
การปฐมพยาบาลอุบัติเหตุทางบก	5.42	2.29	7.39	1.43	6.132	.000
การปฐมพยาบาลอุบัติเหตุจากการจมน้ำ	7.09	1.99	9.94	1.50	8.038	.000
การปฐมพยาบาลอุบัติเหตุไฟไหม้	5.48	1.86	8.15	0.71	8.875	.000
การปฐมพยาบาลผู้ป่วยเป็นลม	5.48	1.86	8.21	1.19	12.413	.000
การปฐมพยาบาลข้อเท้าพลิก ข้อเท้าแพลง	5.15	2.05	7.67	1.36	8.246	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่าเมื่อนำผลมาทดสอบด้วย Paired – Sample T-Test พบว่าค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบการปฏิบัติทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพ การปฐมพยาบาลอุบัติเหตุทางบก การปฐมพยาบาลอุบัติเหตุจากการจมน้ำ การปฐมพยาบาลอุบัติเหตุไฟไหม้ การปฐมพยาบาลผู้ป่วยเป็นลม การปฐมพยาบาลข้อเท้าพลิก ข้อเท้าแพลงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) ที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	เกณฑ์การประเมิน
ผลรวมด้านเนื้อหา	4.53	0.55	มากที่สุด
ผลรวมด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.61	0.50	มากที่สุด
ผลรวมด้านสื่อการสอน	4.63	0.49	มากที่สุด
ผลรวมการวัดและประเมินผล	4.66	0.48	มากที่สุด
ความพึงพอใจรวมทุกด้าน	4.61	0.51	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผลมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ที่ 4.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 ด้านสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.49 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้สอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.50 และด้านด้านเนื้อหาเฉลี่ยอยู่ที่ 4.53 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 โดยทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) มีการนำเสนอและอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) พบว่านักเรียนจำนวน 33 คน มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอยู่ที่ 20.73 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.98 และคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียนอยู่ที่ 25.58 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 2.02 ทำให้เห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทวรรณ ปิยะวัฒน์ (2556), ชลยา เมาะราชิ (2556), นิชานา บุรีกาญจน์ และ เอมอชมา วัฒนบูรานนท์ (2557), สุดเฉลิม ศัสตราพฤกษ์ (2560), Clark (2015), ทิฆานนท์ ชุมแวงวาปี และลัดดา ศิลาน้อย (2557) และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิริญจ์ พุทธรักษา และคงศักดิ์ สังฆมานนท์ (2565). ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน และศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนวิชาศึกษาเรื่องชีวิตปลอดภัยโดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และ 2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาศึกษาเรื่องชีวิตปลอดภัยโดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการศึกษาเรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) ผู้วิจัยพบว่าผลคะแนนหลังเรียนของผู้เรียนสูงกว่าผลคะแนนก่อนเรียน อาจจะเป็นเพราะผู้เรียนนั้นได้เรียนรู้เนื้อหาการปฐมพยาบาลเบื้องต้นผ่านทางเว็บไซต์ที่ผู้สอนได้สร้างขึ้นมาโดยเฉพาะ อีกทั้งยังมีเนื้อหา สื่อวิดีโอที่ชัดเจนเกี่ยวกับหัวข้อของการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านนั้น นักเรียนสามารถเข้าไปเรียนเมื่อไรก็ได้ เมื่อนักเรียนเกิดความไม่เข้าใจหลังจากการเรียนการสอนในห้องแล้ว นักเรียนสามารถเข้าไปที่เว็บไซต์เพื่อทบทวนความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลา และนำความรู้ที่ได้ไปประกอบกับการแสดงบทบาทสมมติที่ผู้เรียนนั้นได้แสดงไป ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างประจักษ์ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่อง การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เมื่อนักเรียนเกิดความเข้าใจ

จะสามารถจดจำได้นานยิ่งขึ้นและนำความรู้ความจำที่มีนั้นมาประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ แสดงให้เห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

จากการศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) ที่มีต่อทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น รายวิชาสุขศึกษา เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) พบว่า ทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพ (Cardiopulmonary resuscitation: CPR) โดยมีนักเรียนที่ทำคะแนนได้ในระดับดี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 72.73 และมีคะแนนอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 และมีนักเรียนที่มีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 96.97 คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนเท่าเดิมจำนวนจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.03 ทักษะการปฐมพยาบาลอุบัติเหตุทางบก โดยมีนักเรียนที่ทำคะแนนได้ในระดับดี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 75.76 และมีคะแนนอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 24.24 และมีนักเรียนที่มีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 84.85 คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนเท่าเดิมจำนวนจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.06 และมีคะแนนลดลงจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ทักษะการปฐมพยาบาลอุบัติเหตุจากการจมน้ำ โดยมีนักเรียนที่ทำคะแนนได้ในระดับดี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 และมีคะแนนอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 และมีนักเรียนที่มีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 87.88 คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนเท่าเดิมจำนวนจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.06 และมีคะแนนลดลงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.06 ทักษะการปฐมพยาบาลอุบัติเหตุไฟไหม้ โดยมีนักเรียนที่ทำคะแนนได้ในระดับดี จำนวน 33 คน คิดเป็น 100 เปอร์เซนต์ และมีนักเรียนที่มีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนเท่าเดิมจำนวนจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ทักษะการปฐมพยาบาลผู้ป่วยเป็นลม โดยมีนักเรียนที่ทำคะแนนได้ในระดับดี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 และมีคะแนนอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 และมีนักเรียนที่มีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 96.97 คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนเท่าเดิมจำนวนจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.03 และทักษะการปฐมพยาบาลข้อเท้าพลิก ข้อเท้าแพลง โดยมีนักเรียนที่ทำคะแนนได้ในระดับดี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 84.85 และมีคะแนนอยู่ในระดับพอใช้ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 15.15 มีนักเรียนที่มีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 90.91 คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนเท่าเดิมจำนวนจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.03 และมีคะแนนลดลงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.06 ทำให้เห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) สามารถพัฒนาทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นของผู้เรียนให้สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ อินทยารัตน (2540), กรรณิการ์ กาญจนดา (2550), เกศสุตา ปงลังกา (2550), ชลลดา เอี่ยมโสภณ (2552), อนรรฆอร บุรมัธยานนท์ (2565), Erasma, Gatot Sutapa, and Salam. (2012), Sunardi (2013), Idham, Subramaniam, Khan and Mugair (2022) และสอดคล้องกับงานวิจัยพญภัทวิศ ภูมิภณี และ สมบูรณ์ พินธุรักษ์ (2553) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้บทบาทสมมติ โรงเรียนบ้านโคกกลาง อำเภอเมือง

จังหวัดอุดรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 30 คน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์จากการทำแบบทดสอบย่อยในการประเมินความสามารถด้านการพูดของนักเรียนดีขึ้น และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการพูดภาษาอังกฤษโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ในงานวิจัยว่า การจัดกลุ่มนักเรียนควรจัดเป็นกลุ่มแบบคละความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันและกัน นักเรียนที่อ่อนจะได้พัฒนาความสามารถตนเองตามศักยภาพ ส่วนนักเรียนที่เก่งจะได้เพิ่มทักษะการอธิบายหรือการถ่ายทอดความรู้

ผลการศึกษาเรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) ผู้วิจัยพบว่าคะแนนก่อนการปฏิบัติทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพ ทักษะการปฐมพยาบาลอุบัติเหตุไฟไหม้ และการปฐมพยาบาลผู้ป่วยเป็นลม ก่อนเรียนนั้นมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน ถึงแม้ว่าจะมีนักเรียนบางคนที่มีคะแนนยังอยู่ในเกณฑ์เดิมแต่พบว่าคะแนนหลังการทดสอบการปฏิบัติทักษะนั้นก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้น ทำให้เห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) นั้นสามารถพัฒนาทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเกิดจากการที่ผู้เรียนนั้นได้เรียนรู้เนื้อหาผ่านทางเว็บไซต์ก่อนและนำความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นมาปฏิบัติในชั้นเรียนร่วมกับสมาชิกในห้องเรียนโดยการแสดงบทบาทสมมติส่งผลให้ผู้เรียนนั้นได้ปฏิบัติทักษะที่ได้เรียนรู้มาอย่างถูกต้อง ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ในการปฏิบัติอีกทั้งยังมีความคิดสร้างสรรค์ในการคิดสถานการณ์ให้ตรงกับหัวข้อ และยังสามารถระดมความคิดร่วมกับสมาชิกในกลุ่มได้เป็นอย่างดี นักเรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออก ทักษะการพูด และทักษะการแสดงประกอบด้วย ทำให้การจัดการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามพบว่า ทักษะการปฐมพยาบาลอุบัติเหตุทางบก ทักษะการปฐมพยาบาลอุบัติเหตุจากการจมน้ำ และทักษะการปฐมพยาบาลข้อเท้าพลิก ข้อเท้าแพลง นั้นมีนักเรียนบางส่วนที่มีคะแนนหลังการปฏิบัติทักษะเท่าเดิมและลดลงจากก่อนการปฏิบัติทักษะซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าเกิดจากความแตกต่างของผู้เรียนที่ส่งผลให้ไม่สามารถเข้าเนื้อหาของปฐมพยาบาลเบื้องต้นและการปฏิบัติทักษะให้เกิดความถูกต้องตามหลักการได้

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฝ่ายมัธยมศึกษา (ศึกษาศาสตร์) โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ (Role-Playing) ที่มีต่อทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น รายวิชาสุขศึกษา เรื่องทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้น จำนวน 20 ข้อ ซึ่งแบ่งส่วนของการศึกษาความพึงพอใจออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านเนื้อหา	รวมคะแนนเฉลี่ย	4.53
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	รวมคะแนนเฉลี่ย	4.61
3. ด้านสื่อการสอน	รวมคะแนนเฉลี่ย	4.63
4. ด้านการวัดและประเมินผล	รวมคะแนนเฉลี่ย	4.66

โดยรวมนักเรียนมีความพึงพอใจรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกรวรรณ สืบสม (2560), พิษญาภา กล้าวิจารณ์ (2560), ศิริพล แสนบุญส่ง (2560), วิริญจ์ พุทธิรักษา และคงศักดิ์ สังฆมานนท์ (2565), ปุญญिता วงษ์เสมา ปราโมทย์ จันทรเรือง และประทุม ศรีรักษา (2561), วิศณี ไชยรักษ์ (2565) ซึ่งผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง ทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นว่า การจัดการเรียนรู้ใน

รูปแบบดังกล่าวสามารถสร้างความสนใจกับผู้เรียนได้ดี อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนนั้นสามารถเรียนรู้ผ่านทางเทคโนโลยี ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ล่วงหน้าหรือเมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจแล้วสามารถกลับไปทบทวนเนื้อหาดังกล่าวซ้ำได้ และผู้เรียนยังสามารถเลือกที่จะเรียนรู้สื่อวิดีโอดังกล่าวจากที่ใดก็ได้ และในการจัดการเรียนการสอนนั้นนักเรียนมีความสนุกสนานและเกิดการยอมรับซึ่งกันและกันจากการจัดการเรียนรู้ที่นำรูปแบบของการแสดงบทบาทสมมติเข้ามาร่วมกับทักษะการปฐมพยาบาล เนื่องจากผู้เรียนนั้นสามารถเรียนรู้เนื้อหาจากที่บ้าน และนำการเรียนรู้ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติทักษะของตนเองหรือนำมาประยุกต์ใช้กับสมาชิกในกลุ่ม และยังมีการคิดค้นหรือสร้างสรรค์สถานการณ์เพื่อให้สอดคล้องกับหัวข้อที่ได้รับ ส่งผลให้ผู้เรียนได้คิดอย่างอิสระและได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็ม และในการแสดงบทบาทสมมตินั้นเป็นการส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ความกล้าแสดงออก และทักษะการทำงานเป็นทีม ทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับสมาชิกได้เป็นอย่างดีจึงทำให้ผู้เรียนนั้นได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

โดยจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบดังกล่าวนี้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นของนักเรียนได้ ซึ่งอาจจะเกิดจากการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนนั้นได้มีการเรียนมาก่อน สร้างองค์ความรู้จากที่บ้านจากนั้นให้ผู้เรียนมาแสดงบทบาทสมมติที่โรงเรียน ทำให้ผู้เรียนนั้นเกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้และประสบการณ์จากการแสดงบทบาทสมมติที่โรงเรียน ทำให้ผู้เรียนนั้นเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และยังมีครูผู้สอนผู้เรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและตรวจสอบความถูกต้องของนักเรียน แต่อย่างไรก็ตามอาจจะมีนักเรียนบางส่วนที่ไม่เข้าใจในเนื้อหาบางส่วน ซึ่งนักเรียนสามารถย้อนกลับไปดูผ่านทางเว็บไซต์เมื่อไรก็ได้ สามารถทบทวนความรู้เดิมและเรียนความรู้ใหม่ได้ไม่ว่าจะที่ไหนก็ตาม ทำให้นักเรียนนั้นเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และจากการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้พบว่าผู้เรียนนั้นมีทักษะการสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน มีทักษะการทำงานเป็นทีม อีกทั้งยังมีการสร้างสถานการณ์ตามหัวข้อที่ได้รับอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จากการสังเกตระหว่างการจัดการเรียนการสอนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่นั้นมีความสนุกสนานและมีความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น จากการที่สามารถคิดและกำหนดสถานการณ์ในการแสดงบทบาทสมมติขึ้นมาเองเพื่อมาประกอบกับทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นในหัวข้อดังกล่าว และในแต่ละกลุ่มจะเห็นรูปแบบการแสดงบทบาทสมมติที่แตกต่างกัน ซึ่งทำให้เห็นแนวคิดของผู้เรียนที่เป็นอิสระและเปิดกว้าง ซึ่งถือได้ว่าการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวประสบความสำเร็จเพราะผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น อีกทั้งยังเกิดเจตคติที่ดีต่อรายวิชา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

- 1.1 ครูผู้สอนควรจัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีความสนุกสนาน
- 1.2 ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้ส่งเสริมความกล้าแสดงออกของผู้เรียนและการทำงานร่วมกันเป็นทีม
- 1.3 สร้างสื่อการสอนให้มีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย เข้าถึงได้ง่ายและสื่อการสอนมีแหล่งเรียนรู้ที่มีความน่าเชื่อถือ

และถูกต้อง

- 1.4 ควรมีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อพัฒนาการของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการจัดการเรียนรู้รูปแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติในกลุ่มเป้าหมายที่มากขึ้น
- 2.2 ควรมีการเปรียบเทียบการเรียนการสอนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่น
- 2.3 ควรมีการจัดการเรียนรู้รูปแบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติไปสู่การวิจัยในรายวิชาสุศึกษาอีกทั้งยังประยุกต์ในวิชาพลศึกษา ทุกช่วงชั้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย.
- กรรณิการ์ กาญจนดา. (2546). *การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟัง พูด ภาษาอังกฤษ และแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกศสุดา ปงลังกา. (2550). *การศึกษาการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรวรรณ สืบสม. (2560). *การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped classroom) ด้วยการบูรณาการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีมีลิตมีเดียผ่าน Google Classroom*. สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย.ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.
- จันทวรรณ ปิยะวัฒน์. (2558). *Flipping Your Class: ห้องเรียนกลับทาง*. สืบค้นเมื่อ 21 พฤศจิกายน 2565. จาก www.eqd.cm.u.ac.th/Innovation/media/2558/Jantawan.pdf.
- จารุณี ชามาตย์. (2559). *การออกแบบและพัฒนาห้องเรียนกลับทางตามแนวคอนตรัคติวิสต์เพื่อส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ รายวิชาหลักการพื้นฐานสำหรับการพัฒนาซอฟต์แวร์ทางการศึกษา สำหรับนักศึกษาคอมพิวเตอร์ศึกษา. ว.ม.ร. (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 10(3), 55-66 : กันยายน - ธันวาคม 2559*
- ชลลดา เอี่ยมโสภณ. (2552). *การสอนแบบบทบาทสมมติวิชาการชาย1 ของผู้เรียนระดับชั้น ปวช. 1/1- 1/2 โรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจวิจัยในชั้นเรียน*. ชุมพร : โรงเรียนชุมพรบริหารธุรกิจ.
- ชลยา เมฆาธาชี. (2556). *ผลการเรียนที่ใช้วิธีการสอนแบบย้อนกลับร่วมกับห้องเรียนกลับด้านบน เครือข่ายสังคม วิชาการวิเคราะห์และแก้ปัญหาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการเรียนรู้อและสื่อสารมวลชน คณะครุศาสตรมหาบัณฑิตและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี).*
- ทิตานนท์ ชุมแวงวาปีและลัดดา ศิลาน้อย. (2557). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการแก้ปัญหาด้วยวิธีการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคห้องเรียนกลับด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในรายวิชาสังคมศึกษา ส 21103. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 38 (4), 7*

- นิชานา บุรีกาญจน์ และเอมอัชมา วัฒนบุรานนท์. (2557). ผลการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาโดยใช้แนวคิดแบบห้องเรียนกลับด้านที่มีผลต่อความรับผิดชอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 9(4), 768-784 (2014): เดือนตุลาคม - ธันวาคม พ.ศ. 2557.
- บุญญิตา วงษ์เสมา ปราโมทย์ จันทร์เรือง และประทุม ศรีรักษา. (2561). ผลการจัดการเรียนรู้ระบบการเรียนแบบสองภาษาด้วยวิธีสอนแบบบทบาทสมมติเรื่อง เศรษฐศาสตร์น่ารู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. *วารสารลวะศรีวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี*, 2(2), 101-118.
- พิชญานา กล้าวิจารณ์. (2560). *การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ (Role Play)*. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- พิชญ์ภวิศ ภูมิณัณ และสมบุรณ์ พิณรุธิ์. (2553). *การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- วราพรรณ เพ็งแจ่ม. (2560). *ความรู้การช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จังหวัดนครราชสีมา*. *วารสารวิชาการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*. 6(2), 63-71.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสยามกัมมาจล. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- วิริญจ์ พุทธิรักษา และคงศักดิ์ สังฆมานนท์ (2565). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาเรื่องชีวิต ปลอดภัยโดยใช้แนวคิดห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 16(1), 221-233.
- วิศณี ไชยรักษ์. (2565). การศึกษาการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง การหาแนวความคิดในการออกแบบ. การประชุมวิชาการระดับชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 7 งานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 12 และประชุมวิชาการระดับนานาชาติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ครั้งที่ 11(นวัตกรรม ๙ ราชมงคลยกระดับเศรษฐกิจฐานราก สร้างสังคมคุณภาพอย่างยั่งยืน) 20-22 กรกฎาคม พ.ศ. 2563, 645-655.
- ศิริพล แสนบุญส่ง. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านโดยใช้เทคโนโลยีคลาวด์ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาคอมพิวเตอร์สำหรับครูของนักศึกษาปริญญาตรี. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 11(ฉบับพิเศษ), 131-146. พฤศจิกายน 2560
- สุดเฉลิม ศัสตราภักษ์. (2560). การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 แบบห้องเรียนกลับด้านเพื่อการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 28(1), 100-108.
- อนรรฆอร บุรมัธนานนท์. (2565). การพัฒนาทักษะการสื่อสารโดยใช้บทบาทสมมติสำหรับนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*, 10(1), 101-108. (19) ม.ค. - มิ.ย. 65

อุไรวรรณ อินทยารัตน์. (2540). ผลของการสอนวิธีบทบาทสมมติและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อพฤติกรรมจริยธรรม
ของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน). สงขลา :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (Online). Available:
<http://www.thaiedresearch.org/result/result.php?id=2844>. Retrieved October 16, 2006.

Clark, Kevin R. (2015). *The Effects of the Flipped Model of Instruction on Student Engagement and Performance in the Secondary Mathematics Classroom*. Journal of Educators Online, v12 n1 p91-115 Jan 2015.

Erasma, Y, Gatot Sutapa, & Salam, Urai. (2012). *Improving Students' Speaking Ability in Class Throug The Role Play Technique*. Journal Pendidikan dan Pembelajaran, Vol 2, No 10.

Idham, Subramaniam, Khan and Mugair. (2022). *The Effect of Role-Playing Techniques on the Speaking Skills of Students at University*. ISSN 1799-2591 Theory and Practice in Language Studies, Vol. 12, No. 8, pp. 1622-1629, August 2022. DOI: <https://doi.org/10.17507/tpls.1208.19>